

ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ

У статті окреслено проблеми, що потребують вирішення у зв'язку з перебудовою системи навчання іноземних мов студентів немовних спеціальностей та запропоновано шляхи їх подолання.

The problems needed solution in the course of restructuring in the system of foreign language teaching to students of non-linguistic specialties have been traced as well as the ways of their overcoming have been proposed.

Інтеграційні процеси, що відбуваються на сучасному етапі в Україні, ставлять вимоги до якості мовної освіти, формують соціальне замовлення у фахівцях, рівень володіння іноземною мовою яких має відповідати міжнародному стандарту незалежного користувача мови. Ці вимоги потребують певних змін у викладанні іноземних мов у вищій школі.

Серед проблем, які потребують уваги та вирішення, вбачаємо такі:

- впровадження ефективних технологій навчання, оптимальних з точки зору врахування специфіки немовних вищих навчальних закладів (ВНЗ);
- створення умов для підвищення мотивації викладачів та студентів в процесі викладання та навчання;
- впровадження комп'ютерних технологій для формування англomовної інформаційної компетенції на практичних заняттях з іноземною мовою;
- розробка вітчизняних підручників та навчальних посібників нового типу, які б надавали варіативні завдання з урахуванням аудиторної, самостійної та творчої роботи студентів;
- організація поза аудиторної роботи студентів через їх самостійну діяльність з урахуванням внутрішнього механізму діяльності.

По завершенні курсу навчання у ВНЗ студенти мають досягти за глобальною шкалою рівнів володіння іноземною мовою дескриптора цільового рівня B2 [1, с. 24]. Але кількість часу, відведена на дисципліну «Іноземна мова»

у немовному ВНЗ аграрного профілю, набагато менша порівняно з мовними навчальними закладами, хоча цільовий рівень володіння мовою для отримання ступеня бакалавра такий самий. За таких умов виникає необхідність у розробці моделей навчання та впровадження варіативних технологій навчання, які б враховували специфіку немовного ВНЗ.

Удосконалення процесу впровадження новітніх технологій у навчання іноземних мов потребує, передусім, спеціальної підготовки вмотивованих викладачів, оскільки очевидно, що процес формування і навчання вмотивованих студентів потребує вмотивованого викладача [2, с.122].

За наявності високої позитивної внутрішньої мотивації ефективність процесу навчання різко зростає, оскільки процес засвоєння інформації формується не тільки через усвідомлення, а й через «внутрішній механізм діяльності», як то: потреби – інтереси – цінності – мотиви – цілі»[3, с.184]. Для стимулювання мотивації у тих, хто навчається, до змісту навчання необхідно включати: теми та інтерактивні види навчальної діяльності, які викликають зацікавленість, стимулюють до пошуку відповідей з питань, що виникають в процесі навчання; якомога більше включати їх до навчальних програм [4, с.13].

Щодо впровадження комп'ютерних технологій на практичних заняттях з англійської мови, то такий процес має слугувати формуванню англійської інформаційної компетенції, яка розглядається як «здатність фахівця (сформованість відповідних умінь) ефективно знаходити та використовувати потрібну йому фахову інформацію через усі доступні англійські канали і, перш за все, через канали, які надаються сучасними інформаційними технологіями» [5, с. 138]. Альтернативою для вирішення наведеної проблеми може стати перебудова процесу навчання через застосування елементів «змішаного навчання» (blended learning), яке визначають як мовний курс, що поєднує звичайні аудиторні заняття з широким використанням сучасних інформаційних технологій, таких як Інтернет [6, с.7] для здійснення студентами пошуку фахової інформації на англійських сайтах з метою активізації їх навчальної діяльності.

Також, у фокусі уваги має бути проблема розробки вітчизняних підручників та навчальних посібників нового типу, побудованих на основі принципу інтегративного навчання всіх видів мовленнєвої діяльності. Такий досвід вже є в Україні: останнім часом розроблені та пройшли апробацію підручники вітчизняних освітян для навчання студентів різних напрямів підготовки; захищені дисертаційні роботи на основі сучасних підходів, що сприяють формуванню іншомовної компетентності у продуктивних видах мовленнєвої діяльності; стандартах комунікативної повсякденної поведінки; рецептивних видах мовленнєвої діяльності; навчанні англійської мови з використанням Інтернет ресурсу і таке ін.

Але ефективність впровадження наведених підходів до викладання іноземних мов у вищій школі залежить від вмотивованості викладачів, їх готовності впроваджувати наявний досвід освітян та «наробляти» саме свій на основі творчих підходів, що сприяють та уможливають розкриття творчого потенціалу тих, хто навчається.

Література

1. Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання/ Наук. ред. укр. вид. С.Ю. Ніколаєва. – Л.: Ленив, 2003. – 273 с.
2. Уилкинсон Б. Стиль преподавания /Б. Уилкинсон. – К.: Украина, ПБ, 1996. – 150 с.
3. Осипов И.А. Пространство и время как категории мировоззрения и регуляторы практической деятельности/ И.А. Осипов; науч. ред. Д.И.Широканов. – Мн: Наука и техника, 1989. – 220 с.
4. Brophy J. Motivating students to learn./ J. Brophy. – The McFraw-Hill Companies: Michigan state University, 1998. – 277 p.
5. Методика навчання англійської мови студентів-психологів: монографія/ О.Б. Тарнопольський, С.П. Кожушко, Ю.В. Дегтярьова та ін./за наук. ред. О.Б. Тарнопольського. – Д.: Дніпропетр. ун-т ім. Альфреда Нобеля, 2011.–264 с.
6. Sharma P., Barrett B. Blended Learning. Using technology in and beyond the language classroom / P.Sharma, B.Barrett. – Oxford: Macmillan, 2007. – 160 p.